— Напредъ, момчета! — гръмко викатъ
войводитѣ съсъ мощенъ гласъ, —
борба решителна, велика —
зове ни всички въ тоя часъ!
Хвърчатъ куршуми следъ куршуми,
кънти брѣгътъ отъ викове;
юнацитѣ настжпватъ въ друма,
покрай села и градове.

*

Предъ погледа имъ се издигатъ
Севлиевскитѣ висини,
и върховетѣ, сякашъ, стигатъ
безоблачнитѣ синини.
Отпаднали и уморени —
не знаятъ тѣ почивка, миръ,
че въ дългъ пжть, презъ двата дена,
прекосватъ и надлъжъ и ширъ.
Блещукатъ огньове въ гората,
листата тихо шумолятъ,
и четницитѣ на тревата
следъ боеветѣ сладко спятъ.
Но двама все сж будни още:
Хаджи Димитъръ, Караджа, —
тжжатъ за падналитѣ снощи,
съ надежди нови се тешатъ.
Тъй хубава е тая вечерь! —
Вѣтрецътъ клонитѣ люлѣй;
гъмжи потера недалече
и пъпли въ ширното поле.
Нима пристигатъ враговетѣ?
Внезапно проехтява гръмъ,
а после втори, после трети,
и всички сепватъ се отъ сънь.
Макаръ сънливи, тѣ сж смѣли:
войводитѣ ги водятъ пакъ, —
съ тѣхъ първи битки сж видѣли,
въвъ кръвь сж стжпили съсъ кракъ.
А пѣй гората, силенъ вѣтъръ,
стихиенъ вѣтъръ вѣй, фучи, —
трепери въ трѣсъци земята,
въ тревата прѣсна кръвь личи.
— Умирамъ, братя! — нѣкой рече
и падна като покосенъ, —
о, Стефанъ Караджа е вече
съ куршуми смъртно нараненъ!
И турцитѣ, съсъ ярость дива,
се впущатъ въ четата за мъсть;
сѣкатъ безъ милость, кръвь проливатъ,
копаятъ гробове безъ кръстъ.
Пленяватъ мъртъвъ Караджата,
избиватъ не единъ съсъ мечъ;
Хаджи Димитъръ презъ войската
потегля бързо надалечъ.
Вървятъ следъ него натжжени
останалитѣ храбреци:
скърбятъ за многото пленени
и за убититѣ момци.
Следъ пжть край Габрово се спиратъ
въ леса на Стара-планина,
и ледно изворче намиратъ,
овчари даватъ имъ храна.
Почиватъ младитѣ юнаци,
отдъхнали следъ кървавъ бой;
трептятъ клонатитѣ букаци,
цари прохлада и покой.
Но тѣ за кратко сж спокойни —
къмъ Бузлуджа лети войска;
башибозуци многобройни
прегазватъ близката рѣка.
И по тревата росна, свежа,
започва страшна, грозна сѣчь;
ечи Балканътъ отъ гърмежи,
отъ звънъ на сабя, ножъ и мечъ.
Хаджи Димитъръ, гордъ, изправенъ,